

*Zakończenie strajku - głodówki
w Fabryce Chemicznej w Hajnówce 13.V.1937r.*

Originalne zdjęcie z zakończenia strajku - głodówki
w Fabryce Chemicznej w Hajnówce 13.V.1937r.

Kategoria

- 70 lat praw miejskich Hajnówki
- 70 ciekawostek

Dziś, 13 maja, mijają 84 lata od zakończenia strajku głodowego w Terpentyniarni w Hajnówce. Na tę okoliczność chcielibyśmy przybliżyć jej historię. Tekst pochodzi z "Encyklopedii Hajnówki" autorstwa Ryszarda Patera.

TEREBENTHEN - Terpentyniarnia w Hajnówce wybudowana przez Niemców w okresie I wojny światowej. Po odzyskaniu niepodległości właścicielem był Rabinowicz. W roku 1922 terpentyniarnię nabyli: Marian Porowski i Piotr Godlewski, wówczas zakład otrzymał nazwę "Terebenthen S.A.". Po kilku latach właścicielem został sam Marian Porowski. Ówczesna fabryka była zlokalizowana pomiędzy obecnymi ulicami: Parkową, # Maja, Piłsudskiego, Armii Krajowej i Białowieską. Zakład posiadał kilka "majdanów" (składnic) na terenie Puszczy Białowieskiej. W produkcji wykorzystywana była karpina sosnowa, czyli korzeniowa część drzewa, która po kilku latach od ścięcia pnia sosny nasycana się żywicą. W majdanach w wyniku spalania karpiny z małym dostępem powietrza, na zasadach odparowania, otrzymywano półprodukty, z których w wyniku dalszego przerobu w warunkach przemysłowych na terenie fabryki uzyskiwano: terpentynę, smołę, sadzę, olejki, kreozot, pak,

karbolineum, pastę do obuwia, smar, dziegć, lepek, papę bitumiczną oraz wiele innych produktów (razem ok. 30.)

Fabryka posiadała własny oddział straży pożarnej, który powstał w roku 1925. W zakładzie kilkakrotnie prowadzono akcje strajkowe - w maju i czerwcu 1933 roku, w 1937 i 1938 r. Zatrudnienie w roku 1938 wynosiło 120 osób.

Warunki pracy w owych czasach były trudne i uciążliwe dla zdrowia. Cały zakład był nasycony intensywną wonią wytwarzanych produktów, promieniującą daleko poza teren przedsiębiorstwa. Płace były wypłacane w znacznej ilości w postaci bonów, które można było zrealizować w określonym sklepie. Można było otrzymać niektóre produkty spożywcze, nie zawsze najbardziej potrzebne i najlepszej jakości. Nierzadko otrzymywanym produktem były śledzie. Stąd pracowników terpentyniarni nazywano powszechnie pracownikami śledziarza.

Po zajęciu Hajnówki 17 września 1939 r. przez armię radziecką zakład upaństwowiono, wymieniono personel kierowniczy i administracyjny.

Podczas okupacji niemieckiej (1941-1944) we wszystkich hajnowskich zakładach przemysłowych stanowiska administracyjne objęli Niemcy. Kierownikiem terpentyniarni był Dimick. W tym czasie utworzono zakładową straż pożarną złożoną z byłych strażaków i robotników wytypowanych przez kierownictwo. W roku 1962 Terebenthen zamknięto, urządzenia przeniesiono do Fabryki Chemicznej. Na terenie dawnej zajmującym przez fabrykę utworzono między innymi park miejski (1973), wybudowano Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, budynek poczty, budynek Komendy MO i osiedle "Za pocztą".

Skany zdjęć pochodzą z kroniki Szkoły Podstawowej nr 2 w Hajnówce.

Zdjęcie nr 1

Podpis pod zdjęciem: Oryginalne zdjęcie z zakończenia strajku-głodówki w Fabryce Chemicznej w Hajnówce 13.05.1937 r.

Skan czarno-białego zdjęcia; zdjęcie grupowe pracowników terpentyniarni; jedna z osób trzyma transparent, na którym namalowana jest czaszka z pieszczelami, a pod spodem widnieje napis "głodówka"

Zdjęcie nr 2

Podpis pod zdjęciem po lewej: Fotokopia zdjęcia z zakończenia strajku-głodówki Fabryki Chemicznej w Hajnówce 13.05.1937 r.

Skan czarno-białej fotografii; zdjęcie grupowe pracowników terpentyniarni; jedna z osób trzyma transparent, na którym namalowana jest czaszka z pieszczelami, a pod spodem widnieje napis "głodówka"

Podpis pod zdjęciem po prawej: Po zakończeniu strajku-głodówki - tłum ludzi.

Skan czarno-białej fotografii, na której widać tłum ludzi idących w stronę budynku widocznego na drugim planie.

Source URL:

<https://hajnowka.pl/aktualnosc/70-lat-praw-miejskich-hajnowki-70-ciekawostek/1238-z-cykladu-70-lat-praw-miejskich-70>